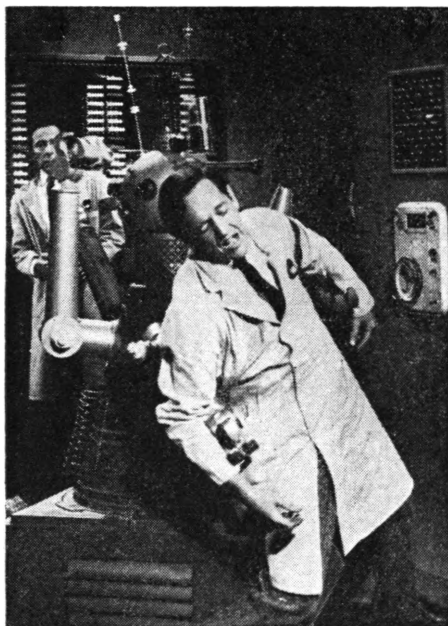

SCIENCE FICTION

I februar så vi en amerikansk film med titlen „Byen under jorden“. Her eksperimenteredes med ophævelse af tyngdekraften, med konstruktion af rumraketter, med robotter og meget andet godt. Det foregik alt sammen i en til formålene specielt konstrueret forsøgsstation under jorden — et eller andet sted i et amerikansk ørkenlandskab. På denne station lurede bestandigt „fjenden“, for hvem det lykkedes at dirigere robotterne mod forsøgsfolkene selv, hvilket resulterede i en række dødsfald og stor opstandelse. Filmen var så naivt lavet, at kun det ukritiske publikum kunne hensættes i den tilsigtede mareridtsstemning.

Men en stor del af biografpublikummet er nu en gang ukritisk. Og selv for den kritiske kan det være særdeles vanskeligt at sætte ind med saglig kritik af *indholdet* i film som „Byen under jorden“, i hvor høj grad han end er i stand til at gennemskue de formelle mangler og afsløre den primitive personbetragtning. Vi lever i specialiseringens tidsalder, og det er næppe muligt for nogen

En robot går til angreb i »Byen under jorden«.

på en gang at være kyndig filmkritiker og tilstrækkeligt velorienteret om naturvidenskabelige og tekniske emner til klart og detaillert at kunne tilbagevise den pseudo-videnskabelige jargon i nogle af de film, der spekulerer i angsten for fremtiden.

Film som „Byen under jorden“ kan kun effektivt sønderlemmes af videnskabelige eksperter. Det er uheldigt, at videnskabsmændene interesserer sig for lidt for de vrængbilleder af den menneskelige viden, den ansvarløse folkelige underholdning gang på gang møder med. Historikere tager nu og da til orde mod de tåbelige konstruktioner, der er almindelige i „historiske“ film, men vi mindes ikke i aviserne at have set naturvidenskabsmænd og teknikere tage kraftigt afstand fra det nonsens, som en kerne af realiteter indbygges i, når visse filmfolk tager fat. Det er en kendt sag, at mange lærde naturligt nok har uvilje mod at udtrykke sig populariserende, men det er et spørgsmål, om de ikke har en pligt til regelmæssigt og for et større forum at tage stilling til de for andre forvirrende fordrejelser af kendsgerninger og teorier, som optræder i film som „Byen under jorden“. Nogle blade er ganske vist ivrige efter at bringe „filmromaner“ med den slags stof, men der findes heldigvis andre, i hvilke det ikke ville være unaturligt at se kyndige tage filmstof af denne art kyndigt under behandling.

EN »MARTY«-PROTEST

»Marty« er blevet prisbelønnet i Cannes! De må gå ind og se den! En vidunderlig oplevelse, en hjertevarm film — taget med små midler — om små hverdagsmennesker, der med stilfærdig patos (!?) uden farver og alt det tekniske halloj midt i New Yorks triste, grå hverdag, uden skænsel men også uden overdivelse skildrer dagen og livet for de millioner, som kun har arbejdet, ølet og pigerne i tankerne.

Læser man den danske presses anmeldelser, vil man genkende disse fraser, som dog ledsages af idelige forbehold som: det er ikke nogen stor film, men en lille film kan også være stor — ikke nogen stor eller voldsom handling, den spænder kun over et lille døgn (og herregud da!), næsten rørende men ikke sentimental. Er det så ikke synd at gøre anmeldelserne over den bundsentimentale? Hvorfor gør man det? Rimeligvis fordi man må være i besiddelse af en god portion sentimentalitet for at finde »Marty« ægte. Filmen er velspillet, fordi man har fundet to typer til hovedrollerne, der som sædvanligt på amerikansk film spiller sig selv pænt og naturligt. *Borgnine* har altid og vil sandsynligvis altid vedblive med at være *Borgnine* og *Betsy Blair* vil vedblive at være *Betsy Blair*. Lige meget hvor mange roller, de kommer til at